

Prepress/premedia

- På prepress skapas ett tryckfärdigt original
  - Levererar: film, plåt eller digital fil
- Anpassning för tryckmetod och efterbearbetning
- Begränsningar från tryckprocessen
  - Endast fyra färger tillgängliga (normalt)
  - Ej variabel färgstyrka (gäller ej djuptryck)

Anpassning till tryckning

- Hela synliga färgrymden kan återges genom att blanda tre grundfärger
- Fyrfärgstryck med standardiserade processfärger
  - Cyan, C
  - Magenta, M
  - Gul, Y
  - Svart, K
- Färstyrkan varieras genom rastrering, variabel punktstorlek

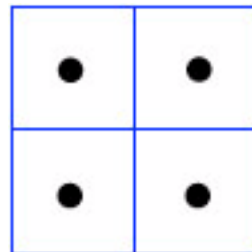
Färgblandning

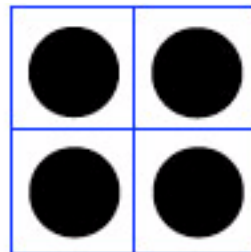
C M Y K

Tonåtergivning

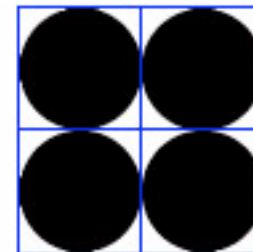

10% dots

50% dots

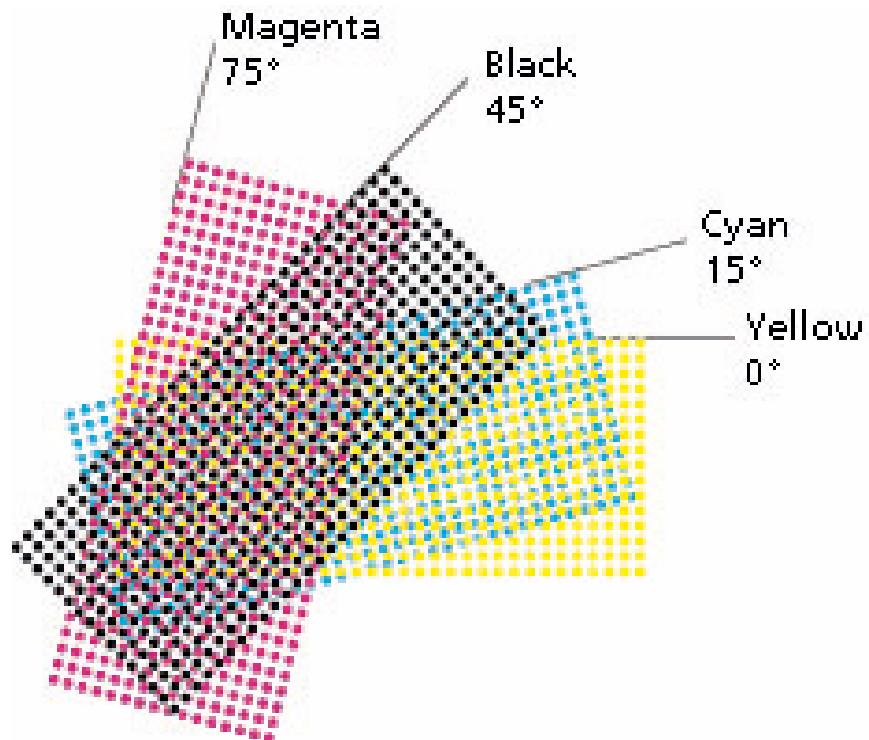

78% dots

Rastrering - parametrar

- Rastertäthet, anges i l/cm eller l/tum
- Rastervinklar för delfärgerna

Standardiserade rastervinklar:

Svart: 45°

Magenta: 75°

Cyan: 15°

Gult: 0°

Rastertäthet

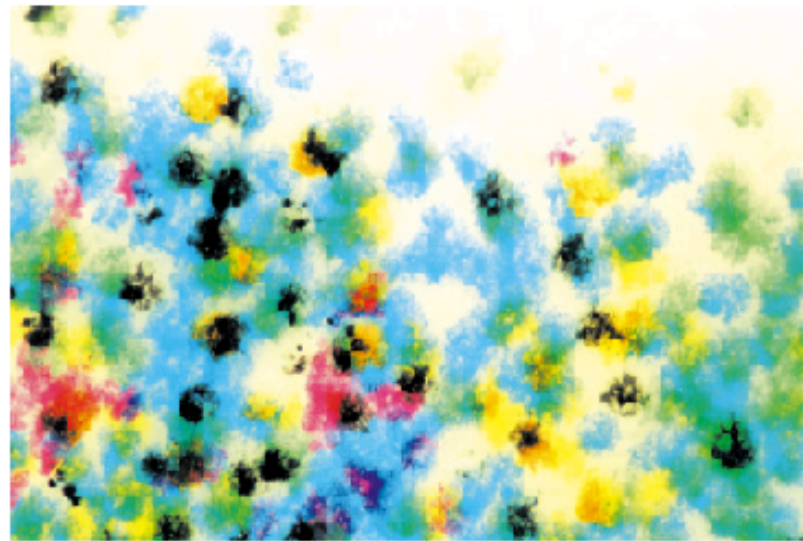
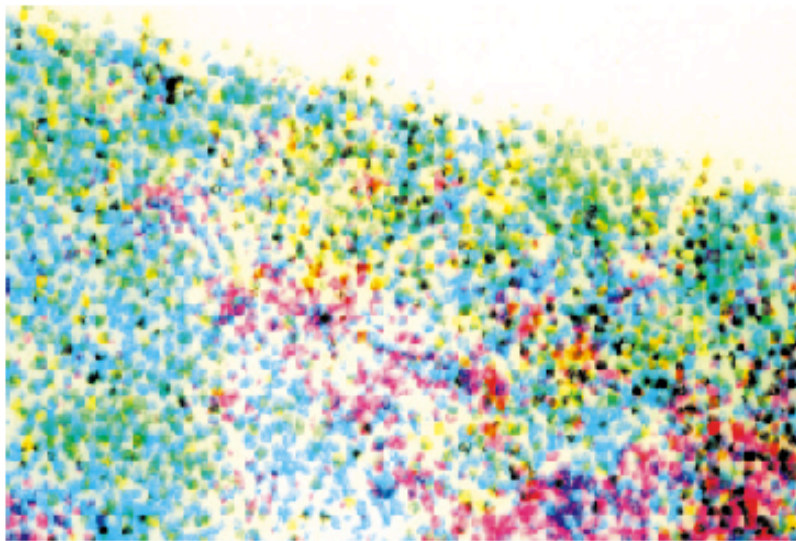

<u>Tryckmetod</u>	<u>l/cm</u>	<u>l/tum</u>
Offset, dagstidning	34-40	85-100
Offset, mattbestruket	54	133
Offset, glättat bestruket	60	150
Vattenfri offset offset	400	1000
Screen	40	85
Flexo	50	120
Djuptryck	80	200

Rastrering

FLERFÄRGSTRYCK

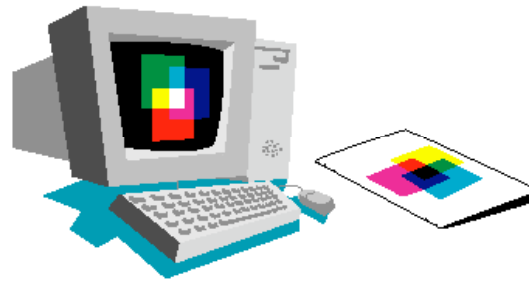
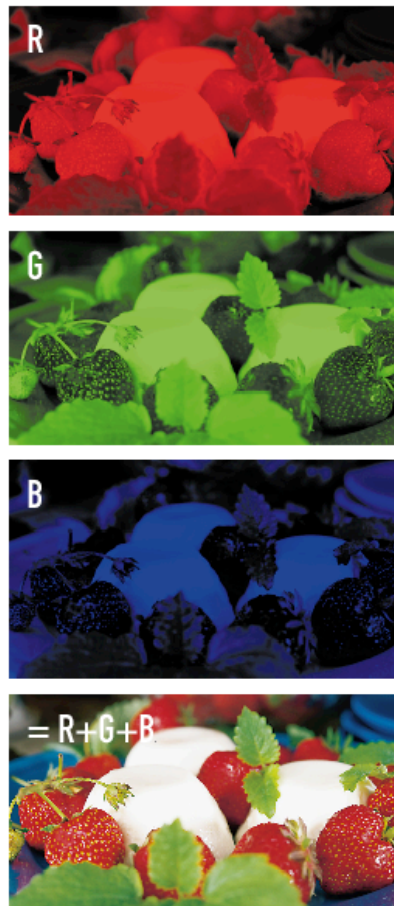

Färgblandningssystem

- Additiv färgblandning baseras på rött, grönt och blått:
 $R+G+B=vitt$
Tillämpning: teve
- Subtraktiv färgblandning ger svart
  - Tillämpning: tryckning

Additiv och subtraktiv färgblandning

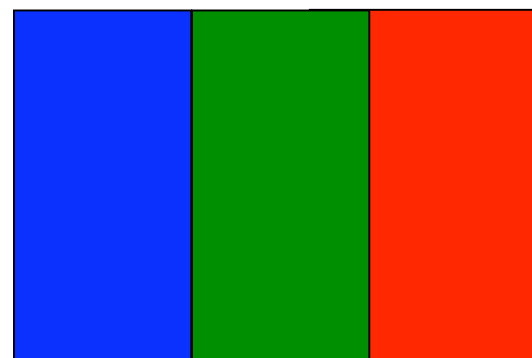
Ljus - elektromagnetisk strålning

Isaac Newton

Visade 1704 att vitt ljus kan delas upp i det synliga spektrumet med ett prisma

Vitt ljus

400 500 600 700 våglängd, nm

Additiv färgblandning

Additiv färgblandning baseras på primärfärgerna RGB.

Princip: delfärger adderas.

Tillämpning: färgteve.

Sekundärfärger:

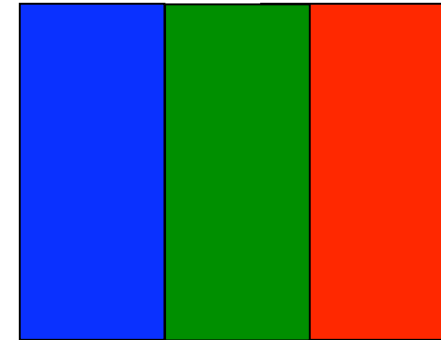
Rött + Grönt = Gult (Y)

Rött + blått = Magenta(M)

Grönt + Blått = Cyan (C)

Tertiärfärg:

Rött + Grönt + Blått = Vitt

B G R

Subtraktiv färgblandning

Subtraktiv färgblandning baseras på primärfärgerna CMY.

Tillämpning: tryckning

Sekundärfärger

Cyan + Magenta = Blått

Cyan + Gult = Grönt

Gult + Magenta = Rött

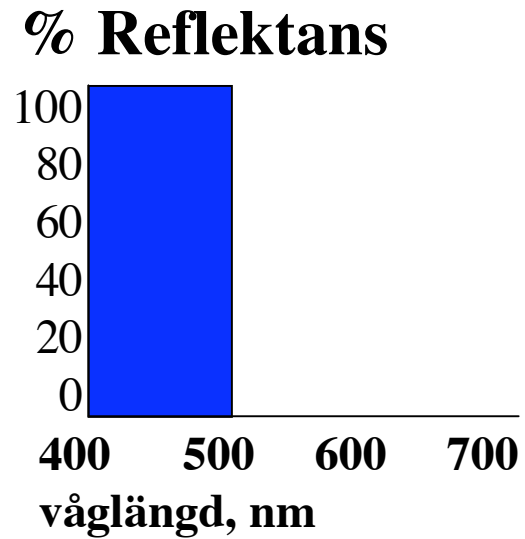
	R	G	B
C		*	*
M	*		*
Y	*	*	

Tertierfärg

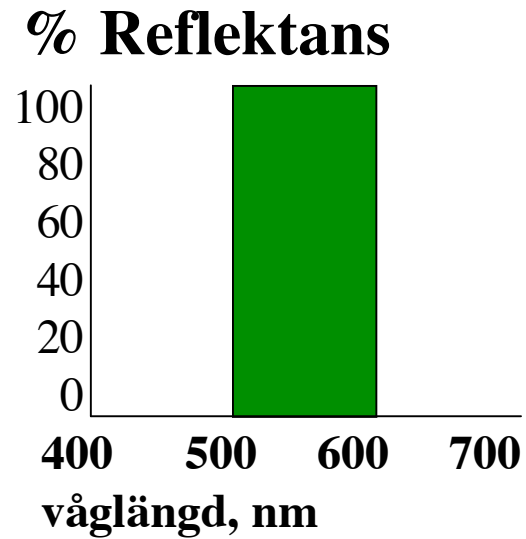
Cyan + Magenta + Gult = svart (K)

RGB

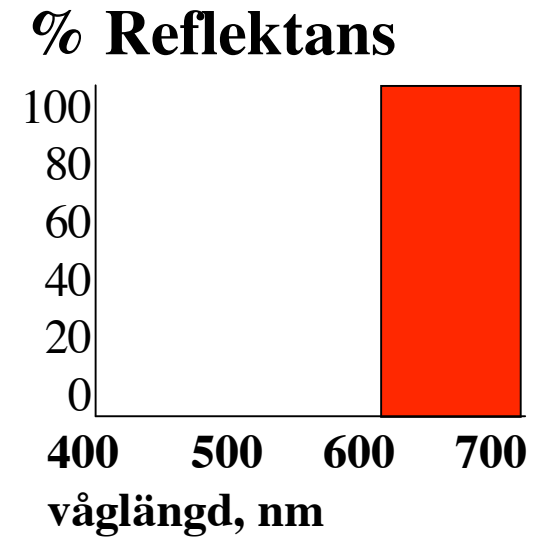

Blå

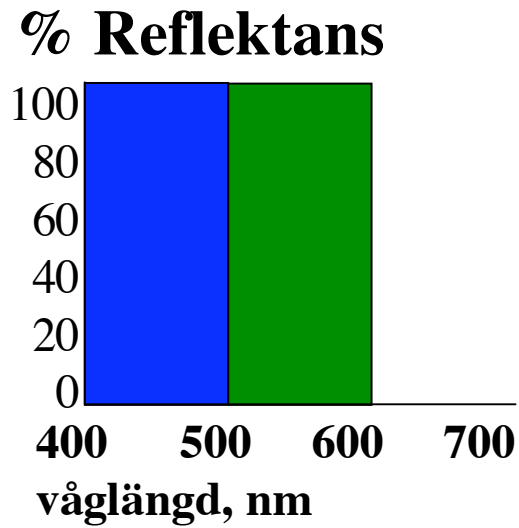
Grön

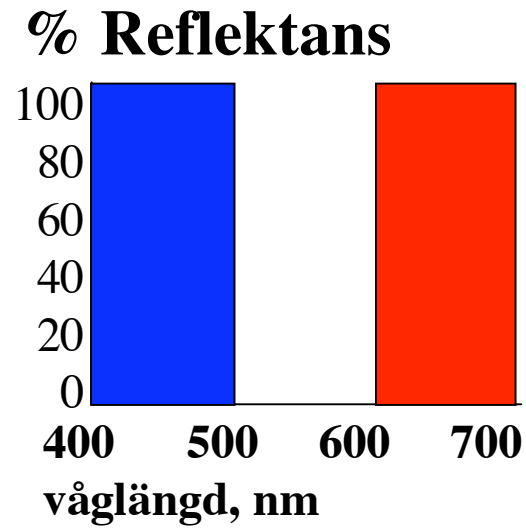
Röd

CMY

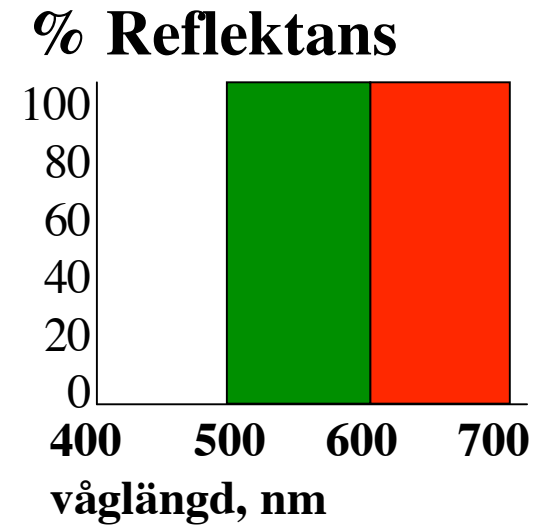

Cyan

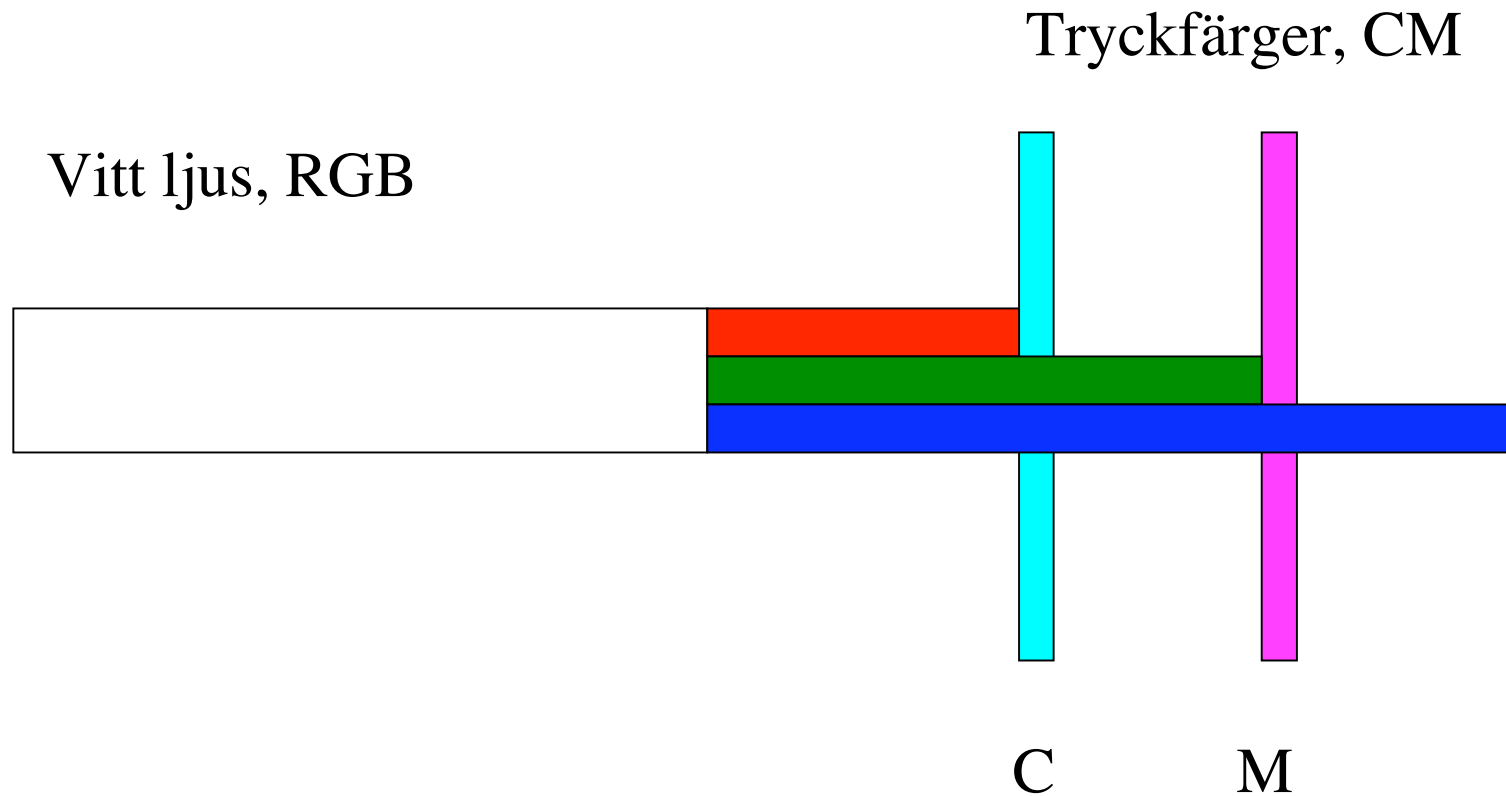
Magenta

Gult

Varför CMY?

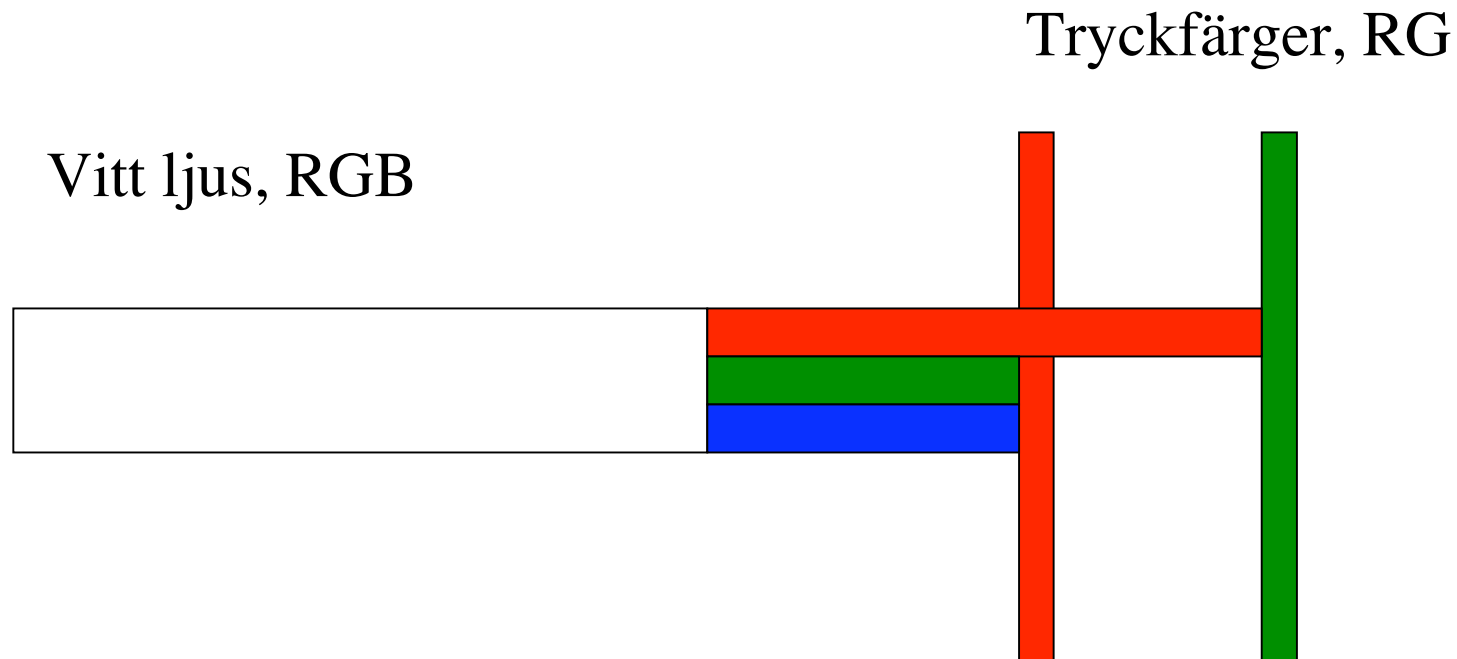

Exempel: $C+M=B$

Tvåfärgskombinationer med CMY ger RGB

Varför CMYK?

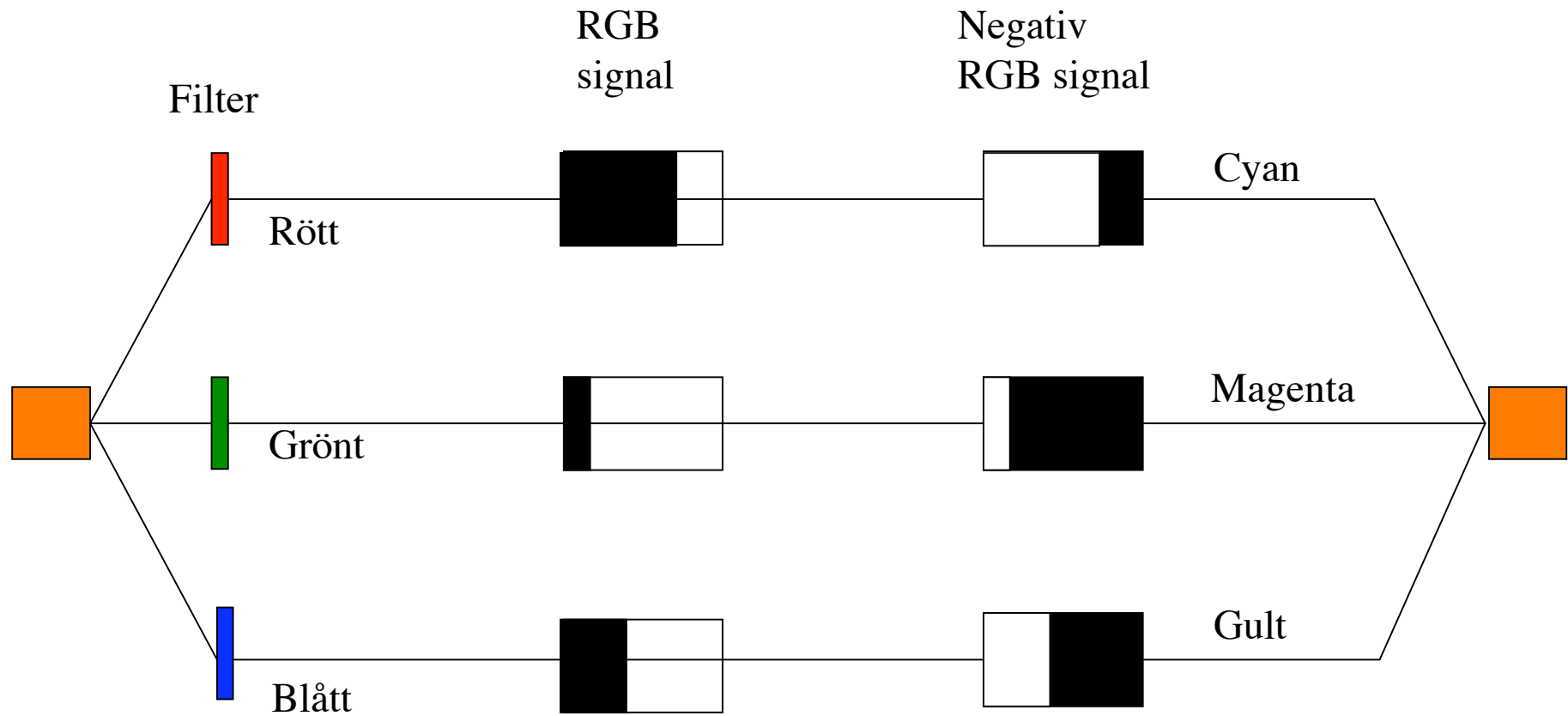

Exempel: $R+B=K$

Tvåfärgskombinationer med RGB ger alltid svart.

Princip för färgseparering

Beräkning av procentuell CMY från RGB

- Demichels ekvation ger area
- Neugebauers ekvation ger areandel korrigerad för tryckfärgens kulöregenskaper